

«وحدت» رمز مقابله با سلبریتی‌ها

وقایع اخیر و مرتبط که به ناامنی‌های خیابانی و هنجارشکنی‌های پی در پی منجر شد، بار دیگر مسأله مرجعیت فکری سلبریتی‌ها را بیش کشید و این‌که آیا واقعا سلبریتی‌ها یک مرکز متفکر فکری هستند؟ نقش آنها در تحریک احساسات عمومی جامعه تا چه اندازه پررنگ است؟ چرا عده‌ای از این به اصطلاح سلبریتی‌ها همواره و به عناوین مختلف با موج‌سواری روی این وقایع بر صورت نظام و حاکمیت در کشور خدشه وارد می‌کنند؟

از این باب از فرهیختگان و هنرمندان کشورم توقع دارم که آگاهانه با مسائل کلان کشوری روبه‌رو شوند، تحت تاثیر تبلیغات بیگانگان قرار نگیرند و مصالح کشور را فدای خواسته‌های ناحق آنان نکنند.

البته این نکته را هم متذکر شوم که مردم ما بسیار هوشمندتر از برخی چهره‌ها و سلبریتی‌ها هستند. سلبریتی‌های ما به‌رغم تمام احترامی که برای‌شان قائل هستم و این‌که حتما شایستگی‌هایی داشتند که توانستند در سطح کشور شناخته شوند اما همواره باید به یاد داشته باشند که شهرت و محبوبیت چیزی نیست که بدون پشتوانه مردمی شکل بگیرد. مردم ایران به قدری هوشمند هستند که فرق بین خدنگزار و کسی که به دنبال زیاده‌طلبی و منافع شخصی یا گروهی‌اش است را سریع متوجه می‌شوند.

قطعا مردم ما آگاتر از آن هستند که فریب جریان‌ات کاذب را بخورند اما به‌هر حال نباید از توطئه غافل شد. توطئه‌ای که ارتباط مردم با حقایق جامعه را قطع می‌کند. رسالت و نقش اصلی رسانه‌های معاند در فضای مجازی هم همین است که از ریشه ارتباط مردم با حقایق واقعی جامعه را قطع کنند.

مردم ما اگر بدانند که کشورشان در چه موقعیت منطقه‌ای و جهانی قرار دارد، سطحی‌نگری را کنار می‌گذارند. آنچه در فضای مجازی به‌عنوان شکلی از جامعه ترسیم می‌شود واقعیت کامل ندارد. شاید روی نقاطی از واقعیت دست بگذارند اما بنایی که بر این جزئیات می‌سازند یک بنای دروغین است.

اگر رسانه‌های داخلی کشور خودمان با بیانی شیوا اطلاعات و حقایق را در اختیار مردم قرار دهند، آنها دیگر به رسانه‌های بیگانه متوسل نمی‌شوند و اسیر دام‌های آنها نخواهند شد.

بنابراین فقط مردم نیستند که باید از آنها توقع داشته باشیم آگاهانه با اخبار روبه‌رو شوند بلکه رسانه‌های ما هم موظف هستند که حقایق را جزء به جزء به مردم منتقل کنند. در این صورت اطمینان داشته باشید که مردم خودشان فرق بین رسانه خدنگزار و حقیقت‌طلب را با رسانه‌ای که بازیچه بیگانگان است، تشخیص می‌دهند.

آنچه جامعه ما امروز به آن احتیاج دارد وحدت و آرامش است. این دو عنصر از ارکان اصلی رشد و پیشرفت جامعه ایران هستند. آرامش را برای درست کار کردن، درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن نیاز داریم و وحدت را برای این‌که دشمنان از خلأهای جامعه‌مان که البته در هر جامعه‌ای دیده می‌شود، سوءاستفاده و به نفع مقاصد پلیدشان از آن بهره‌برداری نکنند.

ما به آرامش و وحدت نیاز داریم تا به اهداف بلندمدتی که همانا آسایش، رفاه، تعالی انسانی و زندگی بهتر است برسیم. طبیعی است که دشمنان نظام و انقلاب اسلامی نمی‌خواهند ملت ما روی آسایش و آرامش را ببیند. آنها امروز از آینده درخشانی که پیش روی ملت ما قرار دارد احساس خطر می‌کنند و قصد به‌هم ریختن آن را دارند. بنده از مردم، دوستان و همکارانم در حوزه فرهنگ و هنر خاصه سینما درخواست می‌کنم به جریان‌ات اخیر عاقلانه نگاه کنند و تحت تاثیر جوسازی‌های رسانه‌های معاند قرار نگیرند.

گلاب آدینه که این روزها نمایش «برده‌خانه» را در تئاتر شهرزاد روی صحنه دارد در واکنش به اعتراضاتی که نسبت به اجرای تئاتر در این روزها داشته گفت: «از هیچ‌کس انتظاری ندارم ولی به مردم عادی که کارشان هنر نیست خرده‌ای نمی‌گیرم اما از دوستان تئاتری‌مان تعجب می‌کنم. از سال ۱۹۶۱ که روز جهانی تئاتر نامگذاری شد، تا همین حالا تمام بزرگان تئاتر جهان که پیام روز جهانی تئاتر را نوشته‌اند، همه از مزایا و فواید تئاتر نوشته‌اند

واکنش گلاب آدینه به اعتراضات اجرای «برده‌خانه»

ولی در هیچ‌یک از پیام‌های آن، یک مورد نمی‌بینید که درباره اجرانشدن تئاتر در شرایط خاص توصیه کرده‌باشد.» وی افزود: همه تئاتری‌روز جهانی تئاتر را به یکدیگر تبریک می‌گویند و از این بزرگان نقل قول می‌آورند. حلاله شد که همه آن سخنان فراموش شده و خودپچه‌های تئاتر هم می‌گویند نه نباید کار کرد. این تناقض برابم بسیار عجیب است. او از انتقادات دیگری هم سخن می‌گوید: «خیلی به من خرده می‌گیرند مبنی بر این‌که تئاتری که از نظارت و

در مسیر سلبریتسم

با وجودی که تاریخ ایران مملو از ستارگان و سلبریتی‌هایی است که بدون در اختیار داشتن رسانه، نام‌شان بر گستره ملی و بین‌المللی حک شده اما ظهور فرهنگ سلبریتی در جامعه ما مقارن با گسترش رسانه‌های جمعی از جمله مجلات، رادیو و تلویزیون در دهه ۴۰ شکل گرفت. سلبریتی‌های اولیه برخی از خاندان پهلوی، بازیگران سینما، خوانندگان و نوازندگان موسیقی و برخی ورزشکاران بودند که در مجلات زرد، تلویزیون و رادیو در مسیر ترویج فرهنگ غرب، فرهنگی و ... بازنمایی می‌شدند. با وقوع انقلاب، این فرهنگ مغرب با تمام ماهیتش برای مدتی از بین رفت. مردم در یک برهه ۲۰ ساله به واسطه رویداد‌های مهم فرهنگی، اجتماعی و سیاسی، فاصله زیادی از سلبریتی‌ها گرفتند. رشد مجدد سلبریتی‌ها در ایران از اواسط دهه ۷۰ شروع شد و در دهه ۹۰ و همزمان با ورود فناوری‌های جدید ارتباطی از جمله تلگرام و اینستاگرام اوج گرفت. نکته قابل تامل در این برهه، تغییر شیوه رفتاری سلبریتی‌ها بود.

آنها که در گذشته به واسطه جایگاه رفیع خود در حوزه‌های مختلف اعم از علمی، دینی، ورزشی، فرهنگی و ... معروف و مورد احترام بودند یکباره پا را از حوزه تخصصی خود فراتر نهادند و احساس کردند حالا که در میان مردم از اعتبار و احترام برخوردارند، می‌توانند در جهت دهی به افکار آنها نقش آفرین شوند.

موضوعی که دکتر احمد اولیایی، پژوهشگر حوزه علوم اجتماعی و استاد دانشگاه باقرالعلوم (ع)، از آن با عنوان پدیده سلبریتسم یاد می‌کند.

او در مقاله‌ای با عنوان «مسأله سلبریتسم و کنشگری سیاسی اجتماعی» در این باره می‌نویسد: پدیده سلبریتسم، پدیده‌ای اجتماعی و فرهنگی است و از آنجا آغاز می‌شود که چهره‌ها غیر از آن حیطه‌ای که در آن مهارت دارند و در زمینه آن به شهرت رسیده‌اند، وارد کنشگری‌های دیگر می‌شوند. به عنوان مثال، یک بازیگر مادامی که بازیگر است و در حوزه تخصصی خودش حرف می‌زند یا می‌نویسد، اساسا هنوز وارد پدیده سلبریتسم نشده مثلا سلبریتی معروفی است که در پیچ و اکانت خودش در شبکه‌های اجتماعی روش‌های بازیگری موفق را تبلیغ می‌کند؛ مثل پزشکی که عمل جراحی خودش را در شبکه‌ای اجتماعی بازنمایی می‌کند. اینجا هنوز وارد پدیده سلبریتسم نشده‌یم ولی وقتی سلبریتی در حیطه‌ای غیر از حیطه تخصصی خودش کنشگری انجام بدهد، اظهار نظر، موافقت و مخالفت کند، تأیید و تکذیب و بازنمایی کند ... با پدیده سلبریتسم روبه‌رو می‌شویم. فرض کنید بازیگر یا فوتبالیستی در مورد سیاست

از چند ماه و در یکی از اولین طرح‌های دولت به مجلس درخواست افزایش عوارض خروج از کشور به او پشت کردند و کمین بشیمائم راه انداختند و در صف منتقدان سرسخت روحانی قرار گرفتند. جالب این‌که طرح افزایش عوارض خروج از کشور صدمه‌ای به قشر کثیری از جامعه نمی‌زد. پیام‌های عذرخواهی چهره‌های مطرحی همچون منیره حکمت، علی کریمی، نوید محمدزاده، رضا صافقی،

مهتاب قاسمخانی، احسان کرمی، حمید فرخ‌زاد و ... در این ایام دیدنی بود. جالب آن‌که هیچ‌کس آنها را به خاطر گمراه کردن مخاطبان‌شان در رای‌گیری و بشیمانی از کارشان توبیخ و باخواست نکرد. جالب آن‌که همین سلبریتی‌هاییس از توافق نصف‌ونیمه برجام، چرخش ۱۸۰ درجه‌ای سلبریتی‌نماها به سمت دولت و برنامه‌هایش دیدنی بود. شاید تاثیرگذارترین پست در وصف این به‌ظاهر سلبریتی‌ها در آن برهه زمانی را، سیروان خسروی گذاشت: «مشتمزکننده‌تر از وضعیت اسفناک کشور پست‌های انتقادی سلبریتی‌هایی هستند که باارسال همین موقع در حال بازیگری بنفش بودن، قبل‌تر هم مشغول بازیگری سبز و امروز هم که منتقدند و فردا هم حامی‌رنگ مدروز و باب میل اکثریت خواهند بود. وقتی سلبریتی‌هایی که بیشترشون حتی در زمینه شغلی خودشون بی‌سواد هستند، الگویی‌شن انتظاری بیشتر از این نباید داشت.»

ارزشیابی دولت مجوز گرفته، چه تئاتری است، پاسخ من این است که تمام بزرگان ما نه در این دوره بلکه در تمام دوره‌های قبلی هم، در شرایطی مشابه کار کرده‌اند تا ریشه هنر خشک نشود. آدینه در ادامه می‌گوید: «در آرزوی روزی هستم که جهانیانی که طرفدار و شنایشر شجاعت و جسارت مردم ما هستند، ببینند مردم ایران همان‌طور که اعتراض و داد خواهی می‌کنند، هر شب سالن‌های تئاترشان را هم پر از تماشاگر رنگه می‌دارند.»

بهترین روش جدا کردن دو

سلبریتی‌های سخ

علی رحیمی

گروه فرهنگ و هنر

چهره شاخص اجتماعی اعم از هنرمندان، ورزشکاران، سیاست‌مداران و حتی الگوهای جامعه شناخته می‌شوند و در تعریفی نو به این گروه سلبریتی می‌گویند اعمال و رفتارشان الگوبرداری می‌کنند و آنها را آیینۀ آمال و آرزوهای خود می‌پندارند. به عبارتی در تعریف در اجتماعی دارند. گسترش رسانه‌های تعاملی، این ارتباط بین سلبریتی‌ها با هواداران را دوچندان کرده اس جدید می‌داند که توسط مردم پرستش می‌شوند. این جایگاه ویژه باعث شده تا برخی از آنها در این فرصت خود بر جامعه تحمیل کنند. فرصت طلبی این قشر تا اینجا پیش می‌رود که حتی بدون اطلاع از یک موضوع اظهار نظر کنند. حاصل چنین حرکت غیرمسئولانه‌ای، ایجاد بحران‌هایی است که با هادایت و حمایت آن

اظهار نظر کند یا زندگی شخصی‌اش را به بیننده نشان بدهد، چون کار ویژه تخصصی آن فرد نبوده است، بازیگر قرار بوده در مورد بازیگری برای ما حرف بزند یا در نهیات تجربه‌های بازیگری خودش را برای ما نشان بدهد ولی وقتی زندگی شخصی‌اش را بازنمایی می‌کند، اینجا آغاز پدیده سلبریتسم است. اینجاست که باید نسبت به خود این پدیده، آثار، فواید و مفاهیم هم‌مرز و همسوی آن نگران باشیم. اینجا جایی است که جامعه واکنش نشان می‌دهد اعم از واکنش مطلوب یا نامطلوب و درست و صحیح» به دیگر سخن، مبدأ بروز پدیده سلبریتسم را باید از زمانی دانست که سلبریتی‌ها تلاش کردند پای‌شان را خارج از دایره تخصصی خود بگذارند و در متن و حاشیه اتفاقات غیر هنری حضور داشته باشند.

رسانه‌ها نیز با حمایت از این هنرمندان و سلبریتی‌ها و اعطای سخاوتمندانه‌القبایی چون «هنرمند مردمی» و «سلبریتی دغدغه‌مند» فضا را باز کردند تا آنها که پیش از این تنها در قاب سینما و تلویزیون دیده می‌شدند، وارد مسائلی غیر از حرفه‌شان شوند و در آن مسائل نیز صدای‌شان به عنوان یک نظریه‌پرداز، مصلح اجتماعی و نجات‌دهنده مردمان تیره‌بخت شنیده شود.

این موضوع را به راحتی می‌توان در خیل وسیع پیام‌هایی که در زمان‌های بحران از سوی برخی سلبریتی‌های سیخف، مطرح می‌شود، دید؛ سلبریتی‌های سیخفنی که بسیاری از آنها حتی در ایران زندگی نمی‌کنند، در متن جامعه نیستند، عمق مسائل اجتماعی ایران را درک نمی‌کنند و خبری از وقایع ندارند اما به دلیل در اختیار گرفتن تریبون و مخاطبان منفعل وبی‌اختیار، به راحتی با مشاهده کوچک‌ترین نقطه ضعیفی، نقش «دایه عزیزتر از مادر» به خود می‌گیرند و به همان ظرافت و دقتی که در جلوی دوربین نقش آفرینی می‌کنند، پیراهن عثمان بر سر نیزه می‌کنند و آتش بیار معرکه می‌شوند.

«سلبریتی‌سیخف» چرا رشد کرد؟

امروزه در همه دنیا، سلبریتی‌ها نقش مؤثری در انسجام اجتماعی، امیدبخشی، عبور از بحران، نظم عمومی یا بسیج عمومی دارند. آنها به راحتی بر افکار مسلط می‌شوند و آنها را هادایت می‌کنند و با بهره‌گیری از مسئولیت اجتماعی که به آنها واگذار شده، ذهن مردم جامعه را سمت و سوی صحیح در راستای نظام فرهنگی کشور خود می‌دهند. نمونه بارز آن را می‌توان در حوادث مختلفی از جمله سیل و زلزله و حمایت‌های سلبریتی‌ها در این حوادث دید.

اما مشکل از زمانی شروع می‌شود که هم دولت، هم سلبریتی و هم مردم وظایف خود را فراموش

زلزله کرمانشاه

گرچه برخی از سلبریتی‌ها در حادثه زلزله کرمانشاه نه فقط بد عمل نکردند، بلکه در مسیر کمک‌رسانی به زلزله‌زدگان فعال هم بودند اما در این میان سلبریتی‌نماهایی هم بودند که از این فرصت سوءاستفاده کردند. همان‌هایی که در هر مصیبتی به جای همکاری در رفع مشکل، یا به انتقاد روی می‌آوردند و با فراموشی همه حمایت‌های دولت از آنها، در کسوت اپوزیسیون جلوه کردند و با وعده «ما می‌ریم و بایول برمی‌گردیم» عکس‌های خود را گرفتند و رفتند. از لخبند نوید محمدزاده، لفظ غیرمحرمانه محسن تنابنده و تشکر عجیب آناهیتا همتی گرفته تا شماره حساب‌هایی که دادند و پول‌هایی که از مردم سراسر کشور جمع شد و سرنوشت آنها در هاله‌ای از ابهام ماند. همان وعده‌هایی که هیچ‌وقت محقق نشد، تا آنجا که با احضار خیلی از آنها، پای‌شان به دادگاه هم باز شد اما ...

این درحالی‌است که استاندار کرمانشاه کل پولی که چند سلبریتی برای زلزله‌زدگان جمع کردند را ۲۳ میلیارد تومان تخمین زده بود و هیچ‌کس هم پیدا نشد که همانند رامبد جوان در کلیبی که برای تسلیت به مردم کرمانشاه در اینستاگرام منتشر کرد بگوید: «منی دانم آدم‌های بی‌مسئولیتی‌کی قرار است در ایران جواب پست بدهند.»

رویداد

دعوت از طراحان بازی‌های کتاب‌محور

فراخوان دعوت از طراحان اسباب‌بازی‌های کتاب‌محور منتشر شد به گفته مدیرکل سرگرمی‌های سازنده و بازی‌های رایانه‌ای کانون پرورش فکری فراخوان دعوت از طراحان

اسباب‌بازی‌های کتاب‌محور توسط این نهاد فرهنگی منتشر شد.

لیلا بابایی، مدیرکل سرگرمی‌های سازنده و بازی‌های رایانه‌ای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با اعلام این خبر به مناسبت هفته کتاب، ارائه پیوست‌های فرهنگی را از جمله مواردی دانست که همواره مورد تأکید رهبر معظم انقلاب است و افزود: با توجه به ساختار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ظرفیت مناسبی در کانون برای تولید پیوست‌های فرهنگی وجود دارد، وی در این زمینه باتوجه به اهمیت کتاب و کتابخوانی و لزوم تحقق پیوست فرهنگی، از تمامی طراحان و ایده‌پردازان فعال در حوزه سرگرمی و بازی‌های رایانه‌ای دعوت کرد طرح‌های خلاقانه خود – که برگرفته از کتاب‌های کانون است – را به اداره کل سرگرمی‌های سازنده و بازی‌های رایانه‌ای ارسال کنند.

نشر

تجلیل از ناشری که ۴۷ میلیون نسخه کتاب تولید کرده‌است

مراسم تجلیل و بزرگداشت پیشکسوت نشر مصطفی زمانی، مدیر انتشارات زیارت با همکاری مجمع ناشران انقلاب اسلامی و معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی روز شنبه، ۲۸ آبان‌ماه از ساعت ۱۰ در سالن مهر حوزه

هنری واقع در خیابان سمیه برگزار می‌شود. در این مراسم که با مدیریت فرهنگی و انجمن‌ها و تشکل‌های نشری و کتابی و همچنین ناشران عضو مجمع ناشران انقلاب اسلامی برگزار می‌شود، از مصطفی زمانی، پیشکسوت نشر و مدیر انتشارات زیارت تجلیل می‌شود.

مصطفی زمانی، متولد سال ۳۱ در تهران است که از سال ۵۳ کار نشر را آغاز کرده و دو نشر «پیام آزادی» و «پیام زیارت» را تأسیس کرده و هم‌اکنون مدیرعامل نشر «زیارت» است. نشر پیام‌آزادی در سال ۵۷ تأسیس شده و تا سال ۹۰ حدود ۷۰۰ عنوان کتاب، معادل ۲۵ میلیون نسخه چاپ و توزیع کرده‌است.

او همچنین انتشارات زیارت را در سال ۹۲ تأسیس کرده و با همکاری انتشارات «پیام‌بهاران» حدود ۲۵۰ عنوان کتاب معادل دومیلیون نسخه تولید و توزیع کرده‌است.

مدح پیامبر(ص) با نوای ساز

این روزها گرگان میزبان پانزدهمین جشنواره موسیقی نواحی است و بسیاری از استادان شناخته شده موسیقی نواحی کشور در این رویداد سازه‌ای خود را کوک کرده‌اند. این جشنواره که به میانه راه خود رسیده، شب گذشته مهمان ساز حسین ولی‌نژاد (دوتار نواز مطرح شمال خراسان) بود که اجرایش را با ملوات بر پیامبر اکرم(ص) آغاز کرد. او همچنین به همراه گروه بخشی با همراهی محمد علی‌آبادی و شایان علیزاده قطعات نوایی، شاخ طمایی و هرابی را اجرا کرد که با استقبال مخاطبان همراه شد.

